

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти   **Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"**

Освітня програма   **18323 Інженерія мобільних додатків**

Рівень вищої освіти   **Магістр**

Спеціальність   **151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології**

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЕДЕБО - Едина державна електронна база з питань освіти

ЕКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

14.12.2023 р.

Справа № 2435/AC-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 15 "Автоматизація та приладобудування" у складі:

Филипенко Олександр Іванович – головуючий,

Древецовський Володимир Володимирович,

Зайцев Роман Валентинович,

Максимов Максим Віталійович,

Моркун Наталя Володимирівна,

Онищенко Олег Анатолійович,

Островський Ігор Петрович,

Ткачук Андрій Геннадійович,

за участі запрошених осіб:

Дергачов Костянтин Юрійович – представник ЗВО,

Світій Іван Миколайович – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	18323
Назва ОП	Інженерія мобільних додатків
Галузь знань	15 Автоматизація та приладобудування
Спеціальність	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 8, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

має не чітко сформульовані цілі

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заинтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 **Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи**

не застосовується

4.2 **Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)**

не застосовується

4.3 **Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми**

не застосовується

4.4 **Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі**

не застосовується

4.5 **Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти**

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 **Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь**

не застосовується

5.2 **Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)**

не застосовується

5.3 **Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної добroчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну добroчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної добroчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовільнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Работодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проект із метою отримання зауважень та пропозиції заинтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заинтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільніх дослідницьких проектах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної добросередності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної добросередності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

З точки зору ГЕР ЗВО необхідно не тільки мету ОП, а і особливості програми привести до специфики аерокосмічної галузі. Немає сенсу ОП орієнтувати на різні сфери промисловості, така програма не дає можливість здобувачам (магістрам, а не інженерам як представлено в ОП) оволодіти програмними результатами навчання. З точки зору ГЕР ЗВО абсолютно формально показало проектування та цілі освітньої програми, на що, нажаль не звернула увагу ЕГ. Треба більш точно і коректно вказувати розділи можливої автоматизації і більш конкретно вказувати об'єкти керування з притаманними властивостями для мети автоматизації саме об'єктів аерокосмічної галузі, а не рекомендувати розвивати в ОП загальні напрямлення інформаційних технологій. На думку ГЕР потрібна докорінна переробка ОП, а не посилання на загальне гасло Industry 4.0, яке наведено в стандарті освіти, як орієнтир руху розвитку сучасних технологій автоматизації.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

З точки зору ГЕР ЗВО структура та зміст ОП формально представлені суперечливою формою і її потрібно змінити. З формальної точки зору вимоги стандарту магістра спеціальності 151 в ОП, що розглядається введено надлишкове висвітлення інформаційних технологій, в збиток висвітленню властивостей об'єктів керування які є основою для можливої автоматизації та забезпечення таких об'єктів керування комп'ютерно-інтегрованими технологіями. На погляд ГЕР, немає потреби вводити додаткове лекційне навантаження для вивчення принципів та ідей академічної добросесності. Можлива альтернативна думка ГЕР, на відміну від рекомендацій ЕГ. Здобувачі розуміють, що стають науковцями через, наприклад, участь у роботі наукового гуртка або конкурсантів наукових робіт, на базі чого публікують свої наукові здобутки в періодичних наукових журналах, там на практиці освоюють принципи рецензування, спілкування з рецензентами через редакцію журналу і як наслідок розуміння, що таке академічна добросесність. Більш того така робота над матеріалами досліджень, зменшить навантаження на практику та унормує навантаження.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Формально інформація, яка потрібна для вступу, знаходиться на сайті ЗВО. Правила прийому є чіткими та зрозумілими, доступними для абітурієнтів, але правила не наголошують можливість використання освітньої мобільності для підвищення якості отримуваних компетентностей. На думку ГЕР, як наслідок такого стану речей, у здобувачів відсутня вмотивованість до участі у програмах міжнародної мобільності. На думку ГЕР, підвищення умотивованості в освітній мобільності, необхідно розпочати з викладачів ОП, а адміністрації ЗВО розробити систему зрозумілої фінансової підтримки за кошти ЗВО.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

На думку ГЕР, складається враження, що форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання, але вкрай формалізовані і не можуть реалізувати мету ОП при її реалізації. Формальний підхід к досягненню заявлених цілей не стимулює, як у викладачів, так і у здобувачів проявлення освітньої мобільності і як наслідок відсутня участь не тільки студентів, а і ПВС у будь яких всеукраїнських та міжнародних конкурсах наукових робіт, стартапах. Рекомендується адміністрації ЗВО розробити зрозумілу й дієву систему для впровадження освітньої мобільності учасників ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросесність

На думку ГЕР головним елементом розуміння суті академічної добросесності здобувачами освіти є їх участь в публікації результатів власних досліджень і наукових праць для конкурсів, олімпіад, конференцій. На думку ГЕР, відсутність таких практик показала, що здобувачі не сповна проінформовані щодо положень та про політику, стандарти і до кінця не розуміють процедури дотримання академічної добросесності. ГЕР рекомендує розробити зрозумілу процедуру, з якої буде розуміння необхідності публікації наукових результатів в періодичних наукових журналах по матеріалам магістерської роботи. Тому на, думку ГЕР, пропозиція ЕГ по перевірці курсових проектів та робіт на дотримання академічної добросесності не є слушною і корисною.

Критерій 6. Людські ресурси

У висновках ЕГ мова йде про то, що чітка та прозора процедура конкурсного добору викладачів, система рейтингування НПП університету призводить до активізації роботи викладачів у науковому та педагогічному напрямках, а також мотиває викладачів підвищувати свою кваліфікацію, але не зрозуміло чому для розвитку ОП та підвищення її якості у викладачів, які приймають активну участь у науковій роботі відсутній план отримання ступенів докторів наук. На думку ГЕР тільки спеціальності 151 притаманна унікальність, яка полягає в можливості одночасного

аналізу і прийнятті рішення в технічній системі в якій одночасно циркулює інформація різної природи походження, а саме розрахункова і технологічна для розв'язання задачі керування. Більш того в меті ОП було вказано практично на всі об'єкти керування тому існує загальна потреба в захисті дисертацій на ступень доктора технічних наук, що є наслідком аналізу таблиці 2 додатків. На думку, ГЕР при організації конкурсного відбору викладачів, адміністрації університету треба до конкурсу залучати докторів наук, та створювати умови для їх заохочення та мотивації. На думку ГЕР, в таблиці 2 зведеної інформації про викладачів ОП доцільно вказувати теми дисертацій за якими захищались викладачі, які працюють на ОП, та номери спеціальностей, що додатково може характеризувати їх навички та спроможності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

На думку ГЕР кафедру можна характеризувати, як таку, що знаходиться в перших ланках освіти за вказаною спеціальністю в Україні з точки зору автоматизації процесів аерокосмічної галузі. Але з наведених матеріалів неможливо виділити, яку кількість коштів крім заробітної плати НПП та УДП адміністрація університету за останні десять років витратила на модернізацію освітнього середовища та придбання матеріальних ресурсів для розвитку кафедри. Воєнні і ковідні роки зрозуміло враховувати не слід. Наведено загальні цифри які, на думку ГЕР, малоінформативні відносно щодо оцінювання кафедри.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

В матеріалах щодо акредитації показана достатньо формально існуюча структурно організована система внутрішнього забезпечення якості. Ця система регламентується нормативною базою, впровадженими засобами моніторингу, процедурами перегляду ОП. Система внутрішнього забезпечення якості забезпечує взаємодію всіх учасників освітнього процесу. Ale як показує аналіз всіх документів, головні ознаки якості освіти, які можна вимірюти або побачити, це кількість наукових публікацій здобувачів з викладачами, участь здобувачів в наукових форумах і будь яких європейських програмах, відсутність захисту дисертацій на ступень докторів наук, вказує на формальності системи. На думку ГЕР підрозділ, який відповідальний за впровадження та підтримку системи якості, повинен її модернізувати в напряму спрощення дій освітян за ОП, а не виконання безумовних дій які по суті на якість освіти ніяк не впливають.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Відсутність форм зворотного зв'язку для одержання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін (стейкхолдерів). ГЕР підтримує позицію ЕГ, що до розробки сторінки на сайті ЗВО з точною та достовірною інформацією про ОП та анкетування для її вдосконалення. Доцільно, на думку ГЕР, підрозділу який впроваджує зміни до системи якості, звернути на це увагу та провести зрозумілі корегуючі дії.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ФИЛИПЕНКО ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ